

Messun saarna – kerrattavaksi myös kotihartaudessa
Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa
Valvomisen sunnuntai, 16.11.2025

Pyhäpäivän aihe

Liturginen väri
 Alttarikynttilöitä
 Päivän Psalmi
 Vanhan Testamentin teksti
 Epistolateksti
 Evankeliumi

Valvomisen sunnuntai

Vihreä
 2 alttarikynttilää
 Psalmi 90:1–6; 12–15
 Aamos 4:12–13
 2. Pietarin kirje 3:8–14
 Matteus 25:1–13

Virret

Alkuvirsi	151	Nyt yhdessä jo lähtekää
Kiitosvirsi	130	Jumalan Isä taivaassa
Saarnavirsi	152	On Kristuksen tulemus
Uhrivirsi	148	Herää Herran seurakunta
Ehtoollisvirret	736, 737, 745	Riemuitse, Kuolemaan Herran, Rakas sielu
Päätösvirsi	897	Saan omin silmin

Kollehtarukous

Herra, Kaikkivaltias Jumala. Hoida uskollisuudessasi omaa perheväkeäsi, että se aina uskon sota-asussa taistelisi pahan valtaa vastaan ja olisi altis palvelemaan Sinua. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

Saarnateksti

Matteus 25:1–13

Saarnan aihe

Jumalan armovälineet vaikuttavat valvomisen

Saarnatekstin maisema

Jeesus ja opetuslapset olivat Öljymäellä. (Matteus 24:3) Lukujen 24:45–25:30 kolme vertausta kuuluvat yhteen ja niitä on syytä myös lukea yhdessä. Ensimmäinen niistä puhuu uskollisuudesta ja viisaudesta (ymmärtäväisyydestä), ja on osoitettu erityisesti pastoreille. Toinen eli tämän päivän evankeliumiteksti puhuu viisaudesta, ja on osoitettu kaikille kristityille, ja kolmas (Matteus 25:14–30) puhuu Jumalan antamien lahjojen käytöstä, leivisköistä, ja siis uskollisuudesta, joka sekin on osoitettu koko Kristuksen kirkolle. Jeesuksen sanat päivän evankeliumissa koskevat siis kaikkia kristittyjä, kaikkia seurakuntia ja koko Hänen kirkkoaan; Jeesuksen toisen tulemisen valvova odottaminen!

Voimme kristittyinä niin tottua tähän ajalliseen menoon, pitää kaikkea arjen tavallisuutta niin itsestään selvyytensä ja hyvänä, että emme enää palavasti odota Herramme Jeesuksen kaikille näkyvää ja julkista paluuta, vaan tulemme välinpitämättömiksi niin kuin Valvomisen sunnuntain evankeliumin viisi tyhmää neitsyttä. Jokaisella kymmenellä neitsyellä oli yhtäläinen aika ja mahdollisuus valmistautua yljän saapumiseen, mutta vain viisi heistä oli viisaita, olivat valmiina. Lamput olivat välttämätön varustus yljän odotuksessa. Juutalaisen tavan mukaan morsiamen ja sulhasen

vanhemmat olivat juridisesti vahvistaneet avioliiton mutta sulhanen ja morsian olivat vielä omissa kodeissaan. Avioliiton sopimuksen jälkeen sulhanen lähti ystävineen hakemaan morsianta hänen kodistaan, ja morsiusneidot olivat sopivan lähellä morsiamen odottamassa, milloin sulhanen tulee hakemaan morsiantaan häätjuhlaan. Kristuksen toisessa tulemuksessa Hän tulee hakemaan morsiantaan, sitä seurakuntaa, jolla on kirkon seitsemän tuntomerkkiä, taivaalliseen häätjuhlaan.

Tekstin pääkohdat

1.1 Taivasten kuningaskunta (Matteus 25:1)

Jumalan valtakunta tarkoittaa Jumalan kuningaskuntaa. Jumalan kuningaskunta on se, jossa Kristus hallitsee. Jumalan kuningaskunta on syntien anteeksiantamuksessa elävä Jumalan pyhä kansa, seurakunta, jonka keskellä elävät kirkon seitsemän tuntomerkkiä.

1.2 Ylkä ja Hänen saapumisensa häätjuhlaan (Matteus 25:1)

Ylkä on Herra Jeesus Kristus ja Hänen tulemisensa kunniassaan tapahtuu äkisti. Kymmenen morsiusneidon tehtävä oli mennä ylkää vastaan ja saattaa hänet morsiamen kotiin. Voidaan myös katsoa, että Juutalaisuudessa oli myös tapana, että avioliitossa oli 10 todistajaa. (Ruut 4:2) Morsiusneidot kuuluvat morsiamen seurueeseen, toisin sanoen Kristuksen seurakuntaan.

1.3 Neitsyet, lamput ja öljy (Matteus 25:1–13)

Neitsyillä oli lamput, jotka tarvitsivat öljyä. Viisi neitsystä oli viisaita; he ottivat riittävästi öljyä mukaansa, sillä he innokkaasti odottivat ylkää. Viisi neitsyttä olivat tyhmiä (pyhä Raamattu käyttää hyvin voimakasta sanaa tässä: tyhmä, typerä, pölkkyä) He eivät ottaneet riittävästi öljyä mukaansa ja eivät pimeässä voineet mennä ylkää vastaan, vaan ensin piti mennä ostamaan lisää öljyä. Tyhmät neitsyet olivat välinpitämättömiä yljän tulemisesta ja vaikka olivat odottamassa yljän saapumista, he eivät pitäneet yljän tuloa tärkeimpänä asiana; oli muuta tärkeämpää ajateltavaa.

1.4 Minä en tunne teitä (Matteus 25:12)

Kun tyhmät neitsyet viimein tulivat ostosretkeltään yljän talon ovelle, sanoi ylkä heille: **”Totisesti minä sanon teille: minä en tunne teitä.”** (Matteus 25:12) Jeesus tarkoittaa tällä sitä, että joka ei rakasta Herraa Jeesusta Kristusta ja Hänen tulemistaan, tulee jäämään Taivaan suuren häätjuhlan ulkopuolelle iankaikkiseen rangaistukseen.

1.5 Valvokaa (Matteus 25:13)

Jeesus päättää vertauksen sanoihin: **”Valvokaa siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä.”** (Matteus 25:13) Herramme Jeesus tarkoittaa tässä hengellistä valvomista, uskon lampun palavana pitämistä. Jeesuksen sanojen mukaan kysymys on viisaudesta eli ymmärtäväisyydestä. Mitä siis on tämä viisaus? **”Herran pelko on tiedon alku, Pyhimmän tunteminen on ymmärrystä.”** (Sananlaskut 9:10) Viisautta on se, että on paikalla, kun Viisaudesta, Kristuksesta puhutaan, saarnataan ja opetetaan!

2 Omaan elämäämme sovellettavat asiat

2.1 Valvominen (Matteus 25:13)

Odottaessamme Herramme Jeesuksen toista tulemistä, ymmärrämme sen, että lamppu ei ole jokin käsissä pidettävä väline kuten taskulamppu, vaan ihmisen sydän, joko rakastaa ja odottaa Herraa Jeesusta eli on viisas. Välinpitämätön eli tyhmä on taas se, joka ei rakasta eikä odota Jeesusta. Lamput, jotka viisailla neitsyillä oli, voidaan ajatella olevan ihmisen sydän, joka joko hartaasti odottaa ylkää Jeesusta, jossa tapauksessa öljyä on lampussa ja varalla. Toiset taas eli ne sydämet, jotka

eivät hartaasti odota Kristuksen toista tulemistä, ja joiden lampuissa öljyä on lampussa vain vähäksi aikaa; he olivat tyhmiä. Viisaat neitsyet, valvovat kristityt, tunnetaan siitä, että heillä sydämissään on

- i. Tietoisuus omasta syntisyydestä ja syntien anteeksiantamuksessa elämistä
- ii. Tietoinen hakeutuminen sinne, missä on kirkon seitsemän tuntomerkkiä
- iii. Sydämellinen rakkaus Ylkään, Jeesukseen, ja elämänsä suuntaaminen siihen, että saa kohdata Hänen suloisena Ylkänä ja Vapahtajana

Tämä Jeesusta odottava sydän on Pyhän Hengen lain ja evankeliumin kautta tekemä työ. Tuollainen sydän ei synny itsestään eikä meidän omista ponnisteluistamme, vaan Jumalan Sanan saarnan kautta. Tyhmit neitsyet taas tunnetaan siitä, että heillä ei ole Jumalan mielen mukaista murhetta omasta syntisyydestään (2. Korinttolaiskirje 7:10), he eivät tietoisesti hakeudu Jumalan Sanan kuuloon sinne, missä sitä puhtaasti saarnataan vaan joko laiminlyövät Jumalan Sanan kuulon kokonaan tai etsivät korvasyyhyhynsä julistajia, joiden sanat miellyttävät heitä eli joiden opetus sallii heidän jatkaa synneissään ja suruttomuudessaan.

Viisailla ja tyhmillä neitsyillä oli yhtäläinen mahdollisuus varautua yljän tulemiseen, kuten meilläkin jokaisella on jokseenkin yhtäläinen mahdollisuus tulla messuun, jossa Taivaallinen Ylkä, Jeesus kohtaa meidät Sanassaan ja sakramenteissaan. Joko tulemme autolla, kävellen, pyörällä tai jollakin muulla keinolla. Mutta tästä ymmärrämme, että lamppu ja lampun öljy ei ollut eikä nytkään ole mikään tavara, vaan sydän, joka joko rakastaa Jeesusta ja odottaa Häntä tai sydän, joka on välinpitämätön, ja mieluummin työntää Jeesuksen tulemuksen sivuun ja unohtaa sen. Jokainen meistä tarvitsee Jumalan Pyhän Hengen uudistaman sydämen, joka elää syntien anteeksiantamuksesta, hakeutuu sinne missä on kirkon seitsemän tuntomerkkiä ja odottaa rakkaan Yljän, Herran Jeesuksen, tulemistä. Kuinka paljon onkaan niitä, jotka vielä ovat tietämättömiä, joita tulee kutsua Jeesuksen tykö.

2.2 "Ja ne, jotka olivat valmiit, menivät Hänen kanssansa häihin." (Matteus 25:10)

Jeesus lupaa, että viisaat neitsyet pääsevät häihin, koska he olivat valmiit. Mitä on olla viisas ja valmis? Viisautta on se, että tietää tarvitsevasa Herraa Jeesusta ja sydämestään omistaa Jumalan armon Hänessä. Viisautta on se, että pysyy siellä, missä kuulee armon ja totuuden Sanaa. **"Vahvistu siis, poikani, tyttäreni, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa."** (2. Timoteuskirje 2:1)

Jumala lohduttaa sinua sillä, että Hän itse lahjoittaa viisauden ja valvomisen: **"Mutta itse rauhan Jumala pyhittääkään teidät kokonansa, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen."** (1. Tessalonikalaiskirje 5:23) Rakas ystävä, sinä joka murheella ajattelet omaa valvomistasi, elät kiusausten ja lankeemusten murtamana, kuule tämä: Herra Jeesus itse pyhittää sinut kokonaan ja säilyttää sinut nuhteettomana Hänen tulemiseensa; Jeesuksen sovintoveri on maksanut sinunkin syntiesi velan täydellisesti. Jeesus sanoo myös: **"En Minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita vaan syntisiä parannukseen."** (Luukas 5:32) Ole turvallisella mielellä: **"Hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristuksen Jeesuksen päivään saakka."** (Filippiläiskirje 1:6)

"Uskom' lamppu lakkaamatta öljystä täällä loistakoon, Tietä oikiaa meitä saata, aikam' autuaast' loppukoon, Ett' maailmast' häijyst' täältä tykö pääsem surun säältä', Kussa Sinua sitten kielellä kiitäm iloisell' ja mielell'. (Vanha 1701 virsikirja, 360:5) Aamen.

Harri Lammi, pastori, V.D.M. Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa / Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa